

עולם הערבים והאסלאם

(לבתי ספר עבריים)

יחידה ראשונה

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	מחמד וראשית האסלאם	{	—	(30x2)	—	60 נקודות
		התפתחות דת האסלאם					
פרק שני	—	עידן האימפריות — מושגים		—	(10x4)	—	40 נקודות
				—	סה"כ	—	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: (1) הקפד על כתב יד ברור וקריא.

(2) לאחר סיום הבחינה וטרם מסירתה למשגיח, בדוק אותה שנית.

(3) המלצה לחלוקת זמן: שעה אחת — לפרק הראשון

חצי שעה — לפרק השני

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
 רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (60 נקודות)

בפרק זה שני נושאים:

- I. מחמד וראשית האסלאם (שאלות 1-2)
- II. התפתחות דת האסלאם (שאלות 3-4)

ענה על שתיים מן השאלות 1-4 (לכל שאלה – 30 נקודות).

I. מחמד וראשית האסלאם

1. מכה לפני עליית האסלאם

- א. תאר את מקומה של הפעבה במכה בתקופת הג'אהליה, ואת חשיבות הכעבה למעמד של מכה בחצי האי ערב בתקופה זו. (18 נקודות)
- ב. תאר באופן כללי את הדת בחצי האי ערב לפני עליית האסלאם (תקופת הג'אהליה), ואת מקום הדת בחברה של תושבי חצי האי ערב. (12 נקודות)

2. נשותיו של הנביא מחמד

- קרא את החדית' שלפניך, וענה על סעיפי השאלה שאחריו.
- עא'שה אמרה: מעולם לא התקנאתי באישה כמו שהתקנאתי בח'דיג'ה, מרוב שהיה [מחמד] מזכיר אותה. (מתוך: ע' קופלביץ, [מתרגם ועורך], עולמו של הנביא מוחמד, עמ' 82).
- א. מי הייתה ח'דיג'ה, ומה הייתה חשיבותה לשליחותו של מחמד? (18 נקודות)
 - ב. הסבר את תפקידה של עא'שה בהיסטוריה של האסלאם הקדום, לאחר מות הנביא ועד "קרב הגמל" (שנת 656). (12 נקודות)

II. התפתחות דת האסלאם

3. הקוראן

- א. תאר את עיקרי הבשורה של מחמד בתקופה שבה הטיף במכה. הסבר כיצד חלק מן העיקרים האלה באים לידי ביטוי בסורה שלפניך. (15 נקודות)

סוּרָה 1 פְּתִיחָה

- 1 בשם אלוהים הרחמן והרחום.
- 2 התהילה לאלוהים ריבון העולמים,
- 3 הרחמן והרחום,
- 4 המולך ביום הדין.
- 5 אותך נעבוד ולישועתך נקווה.
- 6 נִחְנֶנוּ באורח מִיִּשְׂרָאֵל,
- 7 אֹרְתָם של אלה אשר נִטִּיתָ להם חסד,
- לא של אלה אשר ניתכה הַחֲמָה עליהם,
- ולא של התועים.

- ב. ציין שני עניינים חדשים שנכללו בסורות מתקופת אל-מדינה. (15 נקודות)

4. מצוות היסוד של האסלאם

- א. הסבר מהי ה"שהאדה", ומה העניינים המוזכרים בה, והבא שתי דוגמאות לזמנים שבהם ה"שהאדה" נאמרת. (15 נקודות)
- ב. תאר שתיים ממצוות היסוד הנוספות של האסלאם. (15 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

פרק שני — עידן האימפריות — מושגים (40 נקודות)

כתוב בקצרה על ארבעה מן המושגים 5-11 (לכל מושג — 10 נקודות).

5. פְּרָמָאן

6. שוּרָא

7. הַמְעֵתִזָּלָה וְהַמְחִנָּה

8. מַמְלוּכִים

9. יַנִּיצ'רִים

10. מוֹאֲלֵי

11. אַל-בְּרִיד וַאֲל-אַח'בֶּאֱר

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך